

HOMENATGE 75 ANYS DE REINA I DAMES
11 DE JUNY DE 2022. 19.30 H. CENTRE DE CONGRESSOS, FIRES I TROBADES

Reina de les festes, Maria Carmona, i dames de la ciutat. Reina i dames de les distintes corts d'honor de Vila-real des de fa 75 anys. Fill Predilecte de la Ciutat Rafael Beltrán. Regidor de Festes, Diego Vila, president de la Junta de Festes, Toni Carmona, presidenta de la Comissió de Penyes, Susana Garcia, exregidors de festes, expresidents de Junta de Festes i de la Comissió de Penyes, corporació, senyores i senyors.

El 16 de maig de 1947, la vespra del dia de Sant Pasqual, amb José Pascual Balaguer com alcalde i Santiago Broch com a president de la Comissió de Festes, la jove Carmen Rochera Saera, que en pau descansa, es convertia en la primera reina de les festes de Vila-real. Han passat 75 anys, 74 reines, tres reines infantils i 627 dames. Moltes d'elles, vora la meitat, ens acompanyeu hui en este acte. I, crec que parle també en nom de la corporació i de la Junta de Festes, quan dic que no vos podríem estar més agraïts. Em consta que moltes heu fet un esforç important per estar hui ací, en un acte que vol ser un homenatge, senzill però de cor, i un agraïment a la tasca que heu desenvolupat totes i cadascuna de vosaltres en els últims 75 anys.

Quan mire este nodrit públic que ompli el centre de Congressos, Fires i Trobades, constate amb orgull que el que caracteritza a totes estes generacions que esteu ací representades és la vostra forta estima per Vila-real. Una estima que s'ha fet evident en la manera en què heu representat a la nostra ciutat, sempre amb dedicació, respecte i generositat.

És emocionant haver pogut reunir en un mateix espai dones de diferents generacions. Des de la cort d'honor de 2022, amb Maria Carmona al capdavant, fins a la representant de la cort més antiga amb la que hui tenim el plaer de comptar, la dama Nelly Chust, de la cort de 1948¹, a qui agraïm especialment la seua presència.

Sou dones diferents, de generacions diverses, fins i tot de segles distints. Però gràcies a la vostra tasca, cadascuna a la seua manera, la devoció per la festa, pels

---

¹ La dama més antiga que va assistir a l'acte va ser finalment Delfina Calduch, de la cort de 1947

HOMENATGE 75 ANYS DE REINA I DAMES
11 DE JUNY DE 2022. 19.30 H. CENTRE DE CONGRESSOS, FIRES I TROBADES

nostres patrons i per la ciutat en el seu conjunt es manté inalterable. Sou, com m'agrada dir, un exèrcit d' enamorades del nostre poble. Un batalló de 704 dones amb el qual l'amor pel nostre poble, l'orgull de ser vila-realenc i vila-realenca, es va transmetent de generació en generació. Fent-se més i més gran cada dia.

En tot en la vida, és important que ens aturem uns segons a pensar el per què de les coses. Per què va nàixer, 75 anys arrere, la primera cort d'honor de les festes de Vila-real? Què ha fet que esta institució no només es mantinga tant de temps sinó que ja forme part indissoluble de la nostra manera de ser i de conviure?

Si ens remuntem en el temps a l'any 1947, veurem que la figura de la reina i dames de la ciutat naix en meitat d'un context ple d'incerteses i conflictes. Després de la primera gelada, duríssima, que va fer perdre el principal mitjà de subsistència a moltes famílies, en una situació de profunda crisi econòmica i social, amb la postguerra espanyola i una guerra enfrontant el món sencer, l'Ajuntament de Vila-real decideix encomanar a un grup de dones joves la tasca de representar la ciutat. Estic convençut que les autoritats d'aquella època van veure en aquelles dones joves, de les que, tenint en compte les circumstàncies de l'època, anava a dependre l'educació dels fills, una oportunitat de garantir l'amor al poble en les generacions futures. Col·locant aquelles dones joves en un pla de l'esfera pública, reservada en aquelles anys (i encara ara en molts aspectes) als homes, coneixerien millor l'essència de la nostra festa i del nostre poble. I així, coneixent-lo millor, aprendrien a estimar-lo més i transmetrien als seus fills i nets este orgull de ser de Vila-real. Perquè, com se sol dir, *“sols s'estima allò que coneixem”*. Orgull vila-realenc.

En aquell horitzó marcat pels més negres paisatges, aquella primera cort de 1947 va suposar, doncs, un raig de llum i d'esperança. Paga la pena recordar els noms d'aquelles joves que van acompanyar la jove reina, Carmen Rochera, en una cort d'honor pionera: Delfina Calduch, Conchita Petit, Carmen Candau, Emilia Saurí, Carmen Nebot, Maruja Morales, Julia Casabó i Ana Maria Nácher. A totes elles, el nostre record i agraïment.

Dipositant la responsabilitat de la representació de la festa i la tradició en aquelles

HOMENATGE 75 ANYS DE REINA I DAMES
11 DE JUNY DE 2022. 19.30 H. CENTRE DE CONGRESSOS, FIRES I TROBADES

joves, era una manera de dir que, passara el que passara, foren els que foren els problemes que ens amenaçaven en aquells temps difícils, res no anava a llevar-li a Vila-real la voluntat de superar les dificultats i d'enfrontar el futur junts amb il·lusió i confiança. Amb la mateixa filosofia de Martin Luther King, quan deia això de què *“si sabera que el món s’acaba demà, hui, encara plantaria un arbre”*.

Una filosofia que ha fet que esta ciutat haja superat sempre les adversitats. Aquelles de la dècada dels quaranta, però també les del ple segle XXI, quan la història ens ha posat de nou a prova amb una pandèmia. Una nova adversitat que ens ha desafiat greument, però davant la qual, de nou, hem plantat cara. Ens ha frenat, però no ens ha parat. I, amb la unió de totes i tots, hem continuat endavant. Construïnt ara tots junts eixa nova Vila-real del segle XXI, que renaix i que avança de nou. Una Vila-real més innovadora, inclusiva i sostenible.

I en esta nova Vila-real del segle XXI, les reines i dames també han sigut i seran fonamentals. Perquè no podem obviar el paper que este exèrcit d’enamoradoes del nostre poble ha tingut i té en la història de Vila-real. Ho podem comprovar en el fantàstic llibre que ha preparat Poble amb motiu d’este 75é aniversari. Gràcies, Juanjo Clemente i equip, per este excel·lent treball. També a l’Arxiu Municipal i a José Pascual Colás, per les imatges que podem vore en el llibre. 75 anys de records, d’història i de passió pel nostre poble.

La visita de l’aleshores rei d’Espanya, Juan Carlos I, el 1992 amb motiu del IV Centenari de la mort de Sant Pasqual, la coronació canònica de la Mare de Déu de Gràcia en 2007, inauguracions, actes oficials, activitats de les nostres associacions... En totes estes imatges, en tots els esdeveniments fonamentals que han marcat l’esdevenir de vila-realencs i vila-realenques, apareix sempre el somriure i el saber estar de les nostres reines i dames. Amb vestit de castellanera, com en els inicis, o amb la indumentària tradicional de llauradora que lluïu des de 1990. I sempre acompanyades per les paraules d’alè dels vostres mantenidors, que recull també el llibre del 75é aniversari i als quals aprofite també per agrair la seua tasca.

HOMENATGE 75 ANYS DE REINA I DAMES
11 DE JUNY DE 2022. 19.30 H. CENTRE DE CONGRESSOS, FIRES I TROBADES

Si hui la institució de la reina i dames compleix 75 anys és perquè esta figura, totes vosaltres, concentreu una sèrie de valors que uneixen a tots els vila-realencs i vila-realencques. Uns valors que formen part intrínseca de la nostra naturalesa.

En primer lloc, en el seu origen simbolitzen a la dona llauradora. Eixa que forma part de la nostra essència, de la nostra economia i forma de vida, de les nostres arrels. Eixa agricultura a la que li devem tot, als nostres llauradors i llauradores. La Vila-real de la ceràmica, dels serveis, de l'excel·lent gastronomia, de la cultura, del teatre de carrer. La Vila-real de l'esport, innovadora, la de Champions amb el Villarreal CF, educadora, solidària, moderna però que no oblida d'on ve.

Homenatjar la dona llauradora és homenatjar el coratge i la perseverança d'estes dones i homes que han buscat, des de fa segles, els tresors de la terra al costat del nostre Millars, foradant les dures penyes. I és, en definitiva, girar els ulls cap a nosaltres mateixos i reflexionar sobre tot allò que eixa agricultura ens ha aportat. Una font de saviesa que ens ha ajudat a entendre el llenguatge de la natura, i a desenvolupar l'art de saber esperar, la paciència. Dos valors que no sols no passen de moda, sinó que en este segle XXI estan de plena vigència i són fonamentals per a fer front als reptes actuals, com ara el canvi climàtic o l'abandonament del medi rural.

Però també simbolitzen altres valors que ens uneixen al voltant d'un sentiment compartit: la reina i cort són les guardianes d'un important tresor del qual guarden amb devoció la clau: les nostres tradicions. Després de cada regnat, entreguen la clau a la seua successora i aconsegueixen així que la flama dels costums, els actes, els símbols que tant ens defineixen, estiga sempre encesa i viva.

Perquè al llarg de totes estes dècades heu sigut capaces de transmetre l'amor i el respecte per les tradicions a generacions i generacions de vila-realencques i vila-realencs. Famílies senceres, barris, associacions... Fomentant, en definitiva, l'amor de cada vila-realenc i vila-realenca per la nostra terra. Ajudant a aplicar eixes paraules que apareixien al temple d'Apol·lo en l'antiga Grècia, inscrites en lletres d'or

HOMENATGE 75 ANYS DE REINA I DAMES
11 DE JUNY DE 2022. 19.30 H. CENTRE DE CONGRESSOS, FIRES I TROBADES

i dirigides a tots aquells que acudien a consultar l'oracle de Delfos. Paraules que deien "*Conócete a ti mismo*".

Preservar les nostres tradicions és sens dubte, una manera de girar la mirada cap al nostre interior i ajudar a conèixer-nos millor a nosaltres mateixa. En eixa mirada cap a l'interior trobem aquells aspectes que ens defineixen, i que precisament en el període de festes fan eclosió de manera més clara, animats per pel fervor i el sentit de comunitat d'eixos dies i per les ganes de retrobar-nos al carrer i de divertir-nos.

Troblem una ciutat on a cada carrer se sent la devoció per Sant Pasqual i la Mare de Déu de Gràcia, una admiració sincera pels seus caràcters humils i protectors, que són inspiradors tant per a la ciutadania, com per a aquells que ostentem les responsabilitats públiques. Ells, els nostres patrons, han modelat la forma de ser vila-realença: humils, alegres, esforçats i treballadors com Sant Pasqual, agraïts com es desprén del nom de la nostra patrona, la Mare de Déu de Gràcia.

Troblem també un municipi obert al món. Bé siga en plena setmana de festes quan obrim la porta a milers de visitants per a fer-los sentir com a casa, bé siga quan el nostre nom viatja per tot el planeta, en eixes senyeres que són la nostra ceràmica, el nostre futbol i la nostra innovació, en la que dia a dia treballem per a continuar sent una ciutat referent. Futbol que en només una estona ens pot donar una nova alegria, amb l'ascens del Villarreal B. Ànim des d'ací als nostres groguets! No he pogut acompanyar-vos físicament però estem de cor amb vosaltres.

I trobem sobretot una ciutat valenta, on sabem que l'esforç de cadascú de nosaltres, siguen les que siguen les condicions de l'entorn, es tradueix en el bé comú. Golda Meir, nascuda a Ukraina, a Kiev, va ser pionera en ser la primera dona cap del govern a Israel. D'ella recordem esta frase: "*Existe una fuerza indomable que resistió todo, que emergió siempre, que vence los obstáculos; es la fuerza creadora que distingue la condición humana. Es la fuerza del espíritu*".

Per tant, ara que se celebra el 75é aniversari del naixement de les nostres corts d'honor, és just reconèixer la gran tasca que han desenvolupat al llarg d'este quasi

HOMENATGE 75 ANYS DE REINA I DAMES
11 DE JUNY DE 2022. 19.30 H. CENTRE DE CONGRESSOS, FIRES I TROBADES

centenari d'existència. Mantenint les tradicions i valors, i ajudant a fomentar una millor coneixença de la nostra història, la nostra ciutat i també de nosaltres mateixos.

En eixa tasca, no han estat soles. Perquè cada any, des de l'Ajuntament, compartim amb totes elles eixa missió, amb la ferma convicció que així aconseguim una major unió del nostre poble i una base sòlida sobre la qual han d'assentar-se les generacions futures.

És la nostra comesa, la comesa de l'Ajuntament de Vila-real, fent valer l'origen etimològic de la paraula, que ve del llatí *-iunctus*, junts. És a dir, l'objectiu d'un Ajuntament no pot ser altre que ajuntar. Convertir-se en la xarxa que interconnecta a uns ciutadans amb els altres, els problemes amb les solucions, els somnis amb els projectes realitzables, les voluntats individuals amb els objectius comuns. Ser l'argamassa, el pegament, que uneix els murs d'esta casa de tots, que és Vila-real, una ciutat on batega ben fort el nostre cor de poble.

No vull acomiadar-me sense abans dir-vos a totes gràcies. Gràcies en majúscules. Un agraïment sincer a les 704 reines i dames de la nostra ciutat, a les que estan i amb les que podem compartir dies tan especials com este. I a les que ja no estan físicament, però que ens han deixat per sempre el seu llegat i ens acompanyen des del cel, juntament amb els nostres éssers estimats. Els nostres àngels de la guarda.

Seguirem orgullosos defensant i promocionant les corts d'honor. A les nostres reines i festeres.

Gràcies perquè amb el vostre paper i amb la vostra dedicació generosa, i l'estima per la ciutat que heu sabut transmetre, ens ajudeu a construir, dia a dia, una Vila-real millor per a tots. La nova Vila-real del segle XXI amb la qual tots somniem.

La història col·lectiva de la que tan orgullosos ens sentim com a poble, la construïm entre tots i totes i vosaltres en sou una part indispensable.

Esperem que hageu pogut sentir amb este senzill acte l'orgull vila-realenc, l'agraïment i l'afecte de la vostra ciutat. Moltes gràcies també al personal de Protocol

HOMENATGE 75 ANYS DE REINA I DAMES
11 DE JUNY DE 2022. 19.30 H. CENTRE DE CONGRESSOS, FIRES I TROBADES

i de la Junta de Festes per fer possible este acte, a Isidro Segura i Álvaro Beltrán per la realització. I a tots vostès per la seua assistència i atenció.

No vull oblidar-me del meu agraïment especial als qui estan darrere, al costat de la reina i les festeres, sense els quals res seria possible:

- La família, els pares, mares, avis, germans, noviets, amics, als oncles i ties, per la seua paciència i ajuda.
- Perruqueres, joiers, modistes d'indumentària tradicional, al nostres comerç.
- La Junta de Festes, la Comissió de Penyes.

Molt bona nit. Visca Sant Pasqual, visca la Mare de Déu de Gràcia, visquen les nostres festes, les nostres reines i festeres. Visca Vila-real!